

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVI KONFERENCIJA

Vilnius, 2024 m. gegužės 13–17 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė

VU MF Mokslo ir inovacijų skyriaus

inovacijų specialistas Kristijonas PUTEIKIS ir

administratorė Rima DAUNORAVIČIENĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2024

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Indrė Sakalauskaitė
Laura Lukavičiūtė
dr. Agnė Abraitienė
doc. dr. Jūratė Pečeliūnienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
doc. dr. Birutė Zablockienė
prof. dr. Pranas Šerpytis
Artūras Mackevičius

dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
prof. dr. Marius Miglinas
Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
prof. dr. Vilma Brukienė
doc. dr. Saulius Galgauskas
Andrius Žučenka
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas
doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila

prof. dr. Nomedą Rima Valevičienė
Teresė Palšytė
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Viktorija Andrejevaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitą Lesinskienė
doc. dr. Marija Jakubauskienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Kristina Marcinkevičiūtė
Viktorija Rakovskaitė
Austėja Grudytė
Justina Semenkovaitė
Matas Žekonis
Rokas Žekonis
Milvydė Marija Tamutytė
Augustė Senulytė
Miglė Miglinaitė
Rokas Bartuška
Damian Luka Mialkowskyj
Karina Mickevičiūtė
Jovita Patricija Druta
Emilija Šauklytė

Austėja Račytė
Tadas Abartis
Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Gerda Šlažaitė
Kamilė Čeponytė
Einis Novičenko
Benas Matuzevičius
Gabriela Šimkonytė
Ieva Ruzgytė
Milda Mikalonytė
gyd. rez. Valentinas Kūgis
gyd. rez. Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas

Deivilė Kvaraciejūtė
Julija Pargaliauskaitė
Paulius Montvila
Rūta Bleifertaitė
Alicija Šavareikaitė
Julija Kondrotaitė
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabrielė Bajoraitė
Augustinas Stasiūnas
Odeta Aliukonytė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2024

© Vilniaus universitetas, 2024

DISLEKSIJA VILNIAUS UNIVERSITETO STUDENTŲ IMTYJE

Darbo autorės. Simona MEŠKAUSKAITĖ, Gailė MIKALAIŠKAITĖ, IV kursas.

Darbo vadovas. Doc. dr. Jūratė PEČELIŪNIENĖ, VU MF Biomedicinos mokslų institutas, Farmacijos ir farmakologijos centras, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Vidaus ligų ir šeimos medicinos klinika.

Įvadas. Disleksija arba skaitymo raidos sutrikimas – sutrikimas, charakterizuojamas sunkumais, susijusiais su mokymusi skaityti sklandžiai ir su tiksliu suvokimu, nepaisant vidutinio ar didesnio nei vidutinis intelekto. Remiantis įvairiais moksliniais straipsniais disleksijos dažnis bendroje populiacijoje yra nuo 5 proc. iki 15 proc. Disleksijos atpažinimas Lietuvoje pastaraisiais metais gerėja, vis dėlto, disleksijos nustatymas yra nukreiptas į iki mokyklinio ir mokyklinio amžiaus asmenis. Nors duomenys apie disleksijos dažnį tarp studijuojančių Vilniaus universiteto studentų yra pradėti rinkti su tikslu pagerinti studentų su disleksija studijų kokybę, manoma, kad jie neatspindi realaus visų disleksiją turinčių asmenų skaičiaus Vilniaus universiteto studentų imtyje.

Darbo tikslas. Įvertinti disleksijos dažnį bei nustatyti galimos disleksijos atvejus, naudojant apklausos metodiką, VU studentų imtyje.

Darbo metodika. Skerspjuvio tyrimas atliktas naudojant anoniminę internetinę apklausą 2024 m. kovo–balandžio mėnesiais. Anketa buvo sudaryta iš 29 klausimų – sociodemografinių klausimų, specialiai tyrimui sudarytų klausimų, vertinančių logopedines ir neuropsichiatrines charakteristikas ir Britų Disleksijos Asociacijos (BDA) suaugusiųjų disleksijos rizikos įvertinimo klausimyno. Tyrimo metu iš viso apklausti 142 Vilniaus Universiteto studentai (20 vyrų (14,1 proc.)(21,5±2,0m.), 121 moteris (85,2 proc.) (21,5±1,4m.) ir 1 kitos lyties respondentas (0,7 proc.)(23 m.)). Statistinė analizė buvo atlikta Microsoft Excel ir R Commander programomis. Rezultatai buvo vertinami kaip statistiškai reikšmingi, kai $p < 0,05$.

Rezultatai. Tiriamųjų amžiaus pasiskirstymas: 18 m. N=3 (2,1proc.), 19 m. N=15 (10,6 proc.), 20 m. N=10 (7 proc.), 21 m. N=32 (22,5 proc.), 22 m. N=58 (40,8 proc.), 23 m. N=17 (12 proc.), 24 m. N=3 (2,1 proc.), 25 m. N=1 (0,7 proc.), 27 m. N=1 (0,7 proc.), 28 m. N=1 (0,7 proc.). Respondentai studijuoja 8 skirtinguose VU fakultetuose: Medicinos fakultete N=108 (76,1 proc.), Gyvybės mokslų centre N=11 (7,7 proc.), Komunikacijos fakultete N=9 (6,3 proc.), Filosofijos fakultete N=6 (4,2 proc.), Filologijos fakultete N=5 (3,5 proc.), Chemijos ir geomokslų fakultete N=1 (0,7 proc.), Ekonomikos ir verslo administravimo fakultete N=10 (7 proc.), Fizikos fakultete N=1 (0,7 proc.). Respondentų pasiskirstymas per kursus: 1k. N=24 (16,9 proc.), 2k. N=(42,8 proc.), 3k. N=43 (30,3 proc.), 4k. N=69(48,6 proc.), 5k. N=21 (4 proc.). Disleksijos diagnozę teigė turintis N=1 (0,7 proc.)(22 m.) respondentas, o disleksiją sau įtarė N=11 (7,7 proc.)

(amžiaus vidurkis $21,4 \pm 1,8$ m.) atsakiusių. Įtariančių, jog turi disleksiją pasiskirstymas pagal lytį: moterų $N=7$ (63,6 proc.), vyrų $N=3$ (27,3 proc.), kitos lyties respondentų $N=1$ (9,1 proc.). Respondentams atlikus BDA klausimyną, disleksijos rizika atsiskleidė $N=17$ (11,97 proc.) (amžiaus vidurkis $21,2 \pm 0,9$ m.) respondentų, iš kurių moterų $N=16$ (94,1 proc.), kitos lyties $N=1$ (5,9 proc.). Vertinant disleksijos riziką turinčius ir neturinčius bei jų pasiskirstymą pagal logopedines ir neuropsichiatriškas būkles, respondentai, kurie teigė turintys diagnozuotą depresiją ($N=11$ (7,7 proc.) ($21,4 \pm 1,0$ m.), moterų $N=8$ (72,7 proc.), vyrų $N=3$ (27,3 proc.)) statistiškai reikšmingai dažniau gavo teigiamą BDA klausimyno vertinimą ($p=0,026$).

Išvados. Vilniaus universitete teigiančių, kad gali turėti disleksiją studentų yra apie 8 proc., vis dėlto vertinant pagal BDA klausimyną, disleksiją galimai turi virš dešimtadalio universiteto studentų. Tyrimas leidžia manyti, jog šiuo metu tikslinga vertinti aukštųjų mokyklų studentus dėl galimos neatpažintos disleksijos. Svarbu toliau tęsti mokslinius tyrimus šia tema, atkreipiant dėmesį į neuropsichiatriškas charakteristikas ir galimus skirtumus tarp lyčių, su tikslu pagerinti diagnozės prieinamumą ir optimizuoti studentų mokymosi sąlygas.

Raktažodžiai. Disleksija; disleksijos dažnis; Vilniaus universitetas; studentai